

“*Arguments pro Esperanto.* - Un escriptor català ha fet les següents al·lusions...

“Ja fa molts d’anys que els esperantistes d’arreu del món fan una propaganda molt intensa per aconseguir la propagació d’aquest idioma artificios, i la gent no en fa gaire cas.

Es que de fet no existeix ja un idioma auxiliar internacional? Sabent el francès podeu anar arreu del món. En tots els congressos científics és admesa aquesta llengua.

Si en les llengües no hi hatega una ànima, és endebades que intenteu divulgar-les. Una llengua ha d’ésser posada al servei d’una cultura i d’una espiritualitat.

Són lloables els intents dels esperantistes, però no passaran mai de la categoria d’uns il·lusionistes i maniàtics. Aprendre l’esperanto és el mateix que colleccionar cap-i-cues.

Si no es vol adoptar una llengua viva per a donar-li caràcter internacional, per què no s’adopta el llatí, si ja no existeix cap poble que el parli?”.

Heus ací la resposta que pot fer un esperantista:

—...?

—Efectivament, “la gent” no en fa gaire cas, però existeixen a tots els països cultes milers d’esperantistes, amb llurs associacions, revistes i empreses editorials. Tenim ja més de 4.000 llibres en esperanto i hem celebrat 18 Congressos universals, la qual cosa demostra que l’esperanto és un fet i que s’adapta plenament a les necessitats de la vida internacional.

—...?

—L’esperanto és un idioma artificial, però no arbitrari. Fou creat pel doctor Zamenhof, de Polònia, i és una síntesi dels idiomes europeus. Posseeix una gramàtica d’una genial simplicitat; amb 16 regles només, sense cap excepció, i un reduït vocabulari format per les arrels de màxima internacionalitat, el qual pot ésser multiplicat fins a l’infinit per mitjà d’una trentena de prefixos i sufixos d’ús enterament regular (semblants als que tots els idiomes posseeixen, però usats irregularment) i per mitjà d’un sistema de formació de paraules semblant al de la llengua alemanya. En l’esperanto, síntesi de les llengües europees, hi ha elements germànics i eslaus, però hi predomina la influència llatina. La llengua que més se li assembla fonèticament és l’italià.

—...?

—L’artificialitat de l’esperanto no és un inconvenient, sinó un avantatge. Ell fa que l’esperanto es presenti com un idioma *neutral*, el qual pot ésser adoptat per tothom sense renúncia a cap sentiment ètnic i àdhuc après amb major facilitat que les llengües nacionals. D’altra banda, la seva artificialitat és només relativa, car en el fons tots els idiomes són artificials, això és, sotmesos a l’art, les regles, les convencions dels homes. El llenguatge no és un ésser biològic ni un producte natural com vulgarment es creu. L’objecció de l’artificialitat que es fa a l’esperanto té un valor semblant a l’afirmació (que avui ningú no gosaria fer) que el sistema mètric decimal resulta inferior, per la seva *artificialitat*, a la *naturalitat* dels antics sistemes de pesos i mesures.

—...?

—Creure que el francès serveix per a viatjar arreu del món, és un infantilisme. En el comerç, principalment, té l’anglès com a rival. I en la ciència, pesa molt la llengua alemanya. Encara que la cultura universal—i no és pas així de bon tros—es concentri en tres o quatre grans llengües, subsistiria el problema de la llengua *una*. L’enorme esforç que representa l’estudi, forçosament incomplet, de tres o quatre llengües, fóra innecessari, si s’adaptava l’esperanto com a llengua auxiliar.

—...?

—En l’esperanto hi hatega l’ànima dels que se senten “ciutadans del món”, sense negar, però, el fet de la nacionalitat, ans afirmant-lo, per tal com l’esperanto, esdevingut mitjà d’*intercomprensió*, evitaria el predomini d’una llengua sobre una altra llengua, i, per tant, la sobirania d’una nació sobre una altra nació. L’esperanto és ja avui, pel nombre dels que en fan ús i la intensitat de la seva aplicació, una veritable llengua *vivent*, posada al servei de la cultura europea i de l’espiritualitat que suposa el sentiment d’un internacionalisme sincer.

—...?

—Crec que és contradictori afirmar que són lloables els intents dels esperantistes i a la vegada dir que aprendre l’esperanto és el mateix que colleccionar cap-i-cues. O no són lloables els nostres esforços o el nostre ideal és alguna cosa més que una mania colleccionística. Cal dir només que l’estudi de l’esperanto, deixant a part la seva utilitat intrínseca, facilita un bon coneixement de la